Bundessprachenamt

Verständigungshilfe Deutsch – Paschtu

Auszug aus dem Kurzsprachführer Paschtu des Bundessprachenamtes

Phrasen und Wortlisten zu Alltagssituationen

Impressum

Herausgeber:
Bundessprachenamt (BSprA)
Abteilung Sprachausbildung
Horbeller Straße 52
50354 Hürth
www.bundessprachenamt.de
Postanschrift:
Postfach 11 63
50328 Hürth

Inhaltsverzeichnis

Begleitinformationsteil 4
Aussprache und Umschrift 4
Symbolzeichen 4
Kapitel I: Grundlegendes 5
I-1: Grußformen 5
I-1.1: Begrüßung und Befinden 5
I-1.2: Verabschiedung 6
I-2: Kontaktaufnahme 7
I-2.1: Kennenlernen und Vorstellen 7
I-2.2: Anrede 8
I-3: Verständigung 8
I-4: Wichtige Redewendungen 9
I-5: Fragen 10
I-6: Gesprächsreaktionen 11
I-7: Bitten 12
I-8: Danken 13
I-9: Ablehnen und Abweisen 13
I-10: Freundliche Worte 14
Kapitel II: Täglicher Bedarf 15
II-1: Kaufen 15
II-2: Essen und Trinken 16
II-2.1: Restaurant 16
II-2.2: Selbstversorgung 18
II-3: Bezahlen 18
II-4: Wortliste „Lebensmittel“ 19
II-5: Wortliste „Weiterer Einkaufsbedarf“ 22
Kapitel III: Räumliche Orientierung 23
III-1: Wegbeschreibungen 23
III-2: Wortliste „Gelände und Topographie“ 24
III-3: Wortliste „Gebäude und Örtlichkeiten“ 25

Kapitel IV: Notfallsituationen 26
IV-1: Hilfe im Notfall 26
IV-2: Medizinische Versorgung 27
IV-3: In der Apotheke 30
IV-4: Verkehrsunfall 30
IV-5: Wortliste „Medizinische Versorgung“ 31
IV-6: Wortliste „Körperteile und Organe“ 34
Kapitel V: Unterwegs 35
V-1: Mit dem Bus 35
V-2: Wortliste „Transportmittel“ 36
Kapitel VI: Kontrollen..... 36
VI-1: Anweisungen und Aufforderungen 36
VI-2: Wortliste „Personalien“ 38
Kapitel VII: Dies und das 39
VII-1: Menschen und Berufe 39
VII-2: Familie 41
VII-2.1: Verwandtschaftsbezeichnungen 41
VII-2.2: Familienstand 41
VII-3: Gruppen 42
VII-3.1: Organisationsformen 42
VII-3.2: Institutionen 42
VII-4: Zeitangaben 43
VII-4.1: Allgemeine Zeitausdrücke 43
VII-4.2: Uhrzeit 45
VII-4.3: Jahreszeiten 46
VII-4.4: Wochentage 46
VII-4.5: Feste und Feiertage 46
VII-4.6: Monatsnamen 47
VII-4.7: Datum 47
VII-5: Zahlen und Zahlenangaben 48
VII-6: Farben 50
VII-7: Gegensatzpaare 51

BEGLEITINFORMATIONSTEIL

Aussprache und Umschrift

Paschtu benutzt zur Schreibung ein erweitertes **arabisches Alphabet**. Um der daraus resultierenden Leseproblematik zu begegnen, wird in dieser Verständigungshilfe zusätzlich zur Originalschrift eine **vereinfachte Umschrift** verwendet, die von den **Lesekonventionen des Deutschen** ausgeht. Die folgende Tabelle informiert Sie über die **Aussprachebesonderheiten** des Paschtu.

Umschriftzeichen	Aussprache
aa	dunkles langes, zum „o“ hinneigender a-Laut wie im schwedischen „sk**å**l“; ähnelt dem „**or**“ in „W**or**t“ (ohne Rollung des r)
<u>d</u>	**retroflexes** d (ohne Entsprechung im Deutschen)
gh	wie das deutsche „Zäpfchen-r“ in „**R**ose“
h	**immer gehaucht, auch im Wortinnern oder am Wortende**, niemals als „Dehnungs-h“ wie im Deutschen!
<u>n</u>	**retroflexes** n (ohne Entsprechung im Deutschen)
ng	**immer als Einzellaute**, d.h. getrennt auszusprechen, nicht zusammen wie dts. „singen“
ö	ähnelt dem Auslaut-e wie in „Blum**e**“ (**stets kurz** zu sprechen, nicht lang wie in „Öl“!)
<u>r</u>	**retroflexes** gerolltes r (ähnelt dem Deutschen l)
s	**immer stimmhaft** wie in „**S**u**s**anne“; niemals stimmlos wie in „Gas“
<u>t</u>	**retroflexes** t (ohne Entsprechung im Deutschen)
w	wie englisch „**w**ater“

Die **Aussprachespalte (mittlere Spalte)** gibt auch die **Betonung** an, wobei das zu betonende Wortelement **fett markiert** ist:

Beispiel: man**ö**na (betont wird hier also das „**ö**“)

Symbol	Bedeutung
⮌	dies ist eine Antwort auf eine vorausgegangene Äußerung (bei Gruß o.ä.)
♀	weibliche Wortform
→	Pluralform (Mehrzahl)

KAPITEL I: GRUNDLEGENDES

I-1: GRUßFORMEN

I-1.1: BEGRÜSSUNG UND BEFINDEN

Hallo!	ßal**aa**m (al**ai**kom)!	سلام (علیکم) !
Guten Morgen!	ßal**aa**m (al**ai**kom)! / ßah**aa**r (mo) pö chair!	سلام (علیکم) ! / سهار (مو) په خیر !
Guten Tag!	ßal**aa**m (al**ai**kom)!	سلام (علیکم) !
Guten Abend!	ßal**aa**m (al**ai**kom)! / Schpa (mo) pö chair!	سلام (علیکم) ! / شپه (مو) په خیر !
↺ <Antwort auf alle Äußerungen>	(Wa al**ai**kom) ßal**aa**m!	(وعلیکم) سلام !
Herzlich willkommen!	(Dö srö lö k**u**me) chö raar-l**aa**ßt!	(د زړه له کومی) ښه راغلاست !
↺ *Danke!*	Merabaan**i**!	مهربانی !
Wie geht es Dir?	Z**ö**nga je?	څنګه ئی ؟
Wie geht es Euch/Ihnen?	Z**ö**nga jaaßt?	څنګه یاست ؟
↺ *(Sehr) gut!*	(Deer) chö!	(ډیر) ښه!
↺ *Ganz gut!*	Belk**o**l chö!	بالکل ښه !
↺ *Es geht mir gut!*	(Sö) chö jom!	(زه) ښه یم !
↺ *Es geht uns gut!*	(Mung) chö ju!	(مونږ) ښه یو !
↺ *Alles in Ordnung, danke!*	Chair**a**t da, man**ö**na!	خیرت ده ، مننه !
↺ *Nicht schlecht.*	Bad**a** nö da.	بده نه ده .
Und Ihnen? / Und selbst?	Au t**aa**ße?	او تاسی ؟
↺ *Danke, mir auch!*	Man**ö**na, sö am chö jom!	مننه ، زه هم ښه یم !
Was macht die Arbeit / das Geschäft?	Kaar-o-b**aa**r z**ö**nga da?	کاروبار څنګه ده ؟

I-1.2: VERABSCHIEDUNG

Auf Wiedersehen!	Dö chod**aa**i paam**aa**n!	د خدای پامان !
↺ *Auf Wiedersehen!*	Dö chod**aa**i paam**aa**n!	د خدای پامان !
Bis später ! /	Tör wr**u**ssta p**o**re! /	تر وروسته پوری ! /
Bis zum nächsten Mal!	Tör böl waar p**o**re!	تر بل وار پوری !
↺ *O.K., bis dann!*	ß**a**ma da, tör bjaa lid**ö**ne p**o**re!	سمه ده ، تر بیا لیدنی پوری !
Bis morgen!	Tör ßab**aa** p**o**re!	تر سبا پوری !
Gute Nacht!	Schpa pö chair!	شپه په خیر !
↺ *Danke, Ihnen auch eine gute Nacht!*	Man**ö**na, dö t**aa**ßo schpa am pö chair!	مننه ، د تاسو شپه هم په خیر !
Kommen Sie gut nach Hause!	Pö chair orass**ee**göi!	په خیر ورسپری !
Einen schönen Tag noch!	Wras mo pö chair!	ورځ مو په خیر !
Es hat mich sehr gefreut.	Deer chosch**aa**la schwom.	ډیر خوشحاله شوم .
↺ *Ebenso / Ganz meinerseits!*	Amd**aa**ße!	همداسی !
Gute Fahrt! / Angenehme Reise!	ßaf**a**r (mo) pö chair!	سفر (مو) په خیر !

I-2: KONTAKTAUFNAHME

I-2.1: KENNENLERNEN UND VORSTELLEN

Ich heiße	Sö ... num**ee**gom.	زه ... نومیږم .
Wie heißen Sie?	T**aa**ße zö num**ee**göi?	تاسی څه نومیږی ؟
Darf ich Ihnen ... vorstellen?	Edschaas**a** da ... t**aa**ßo ta maref**i** krom?	اجازه ده ... تاسو ته معرفی کړم ؟
↺ *Es freut mich, Sie kennen zu lernen!*	Chosch**aa**la jom, tsche t**aa**ßo ß**a**ra aaschn**aa** schwom.	خوشحاله یم چی تاسو سره آشنا شوم .
Das ist ... *... mein Freund/ Kamerad.* *... Herr ( ).*	Daa ... dai. ... smaa malg**ö**rai ... ... chaar**ö**lai ( ) ...	دا ... دئ . ... زما ملګری ... ... ښاغلی ( ) ...
Woher kommen Sie?	Dö kum s**aa**i na jaaßt?	د کوم ځای نه یاست ؟
Welchen Beruf haben Sie?	T**aa**ße zö kaar kaw**öi**?	تاسی څه کار کوی ؟
Ich bin ...	Sö ... j**o**m.	زه ... یم .
Wo wohnen Sie?	Tsch**ee**rta dschwand kaw**öi**?	چېرته ژوند کوی ؟
Ich wohne in	Sö pö ... ke dschwand kaw**o**m.	زه په ... کی ژوند کوم .
Haben Sie ... *...Telefon?* *...E-Mail?*	(T**aa**ße) ... lar**öi**? ... telef**u**n ... ... e-m**i**l aadr**a**ss ...	(تاسی) ... لری ؟ ... تیلفون ... ... ای میل آډرس ...
Wo kann ich Sie erreichen?	Tsch**ee**rta t**aa**ße paid**aa** kaw**o**laai schom?	چېرته تاسی پیدا کولای شم ؟
Wann kann ich Sie erreichen?	K**ö**la t**aa**ße paid**aa** kaw**o**laai schom?	کله تاسی پیدا کولای شم ؟

I-2.2: ANREDE

Entschuldigen Sie, bitte! ↩ *Keine Ursache!*	Obach**öi**! Parw**aa** nö lar**i**!	وبخښی ! پروا نه لری !
(mein) Herr *(meine) Herren*	Chaar**ö**lai! Chaar**ö**lo!	ښاغلی ! ښاغلو !
(meine) Dame *(meine) Damen*	Merm**ö**n! Merm**ö**no!	میرمن ! میرمنو !
<respektvolle Anrede für einen älteren Mann>	Pl**aa**ra! / Aadsch**i**-ßaa-**e**b!	پلاره ! / حاجی صاحب !
Herr Professor!	Mohtar**a**m profaiss**u**r! / Profaiss**u**r ßaa-**e**b!	محترم پروفیسور ! / پروفیسور صاحب !
Frau Doktor!	Mohtaram**a** daakt**a**r ßaa-eb**a**!	محترمه ډاکتر صاحبه !
Sehr geehrte Gäste!	D**ee**ro mohtar**a**mo melman**o**!	ډیرو محترمو میلمنو !

I-3: VERSTÄNDIGUNG

Verstehen Sie (mich)?	Po-**ee**göi?	پوهیږی ؟
Ich verstehe. *Ich verstehe nicht.*	Po-**ee**gom. Nö po-**ee**gom.	پوهیږم . نه پوهیږم .
Ich spreche nur wenig Paschtu.	Sö jaw**aa**se lög Pacht**o** po-**ee**gom.	زه یواځی لږ پښتو پوهیږم .
Sprechen Sie ...	Pö ... chab**ö**ree kaw**o**laai schöi?	په ... خبری کولای شی ؟
... Deutsch?	... Aalman**i** ...	... آلمانی ...
... Englisch?	... Englis**i** ...	... انګلیسی ...
... Französisch?	... Faraanßaw**i** ...	... فرانسوی ...
... Paschtu?	... Pacht**o** ...	... پښتو ...

Wiederholen Sie das, bitte.	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, tekr**aa**r je kr̲öi.	مهربانی وکړی ، تکرار ئی کړی .
Langsam, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, wroo wroo!	مهربانی وکړی ، ورو ورو !
Was bedeutet das?	Daa zö num**ee**gi?	دا څه نومېړی ؟
Wie sagt man ... auf Paschtu?	... ta pö Pacht**o** zö waa-**ii**?	... ته په پښتو څه وائی ؟
Paschtu ist für mich sehr/zu schwierig.	Pacht**o** maa ta d̲**ee**ra ß**a**chta da.	پښتو ما ته ډېره سخته ده .
Wir brauchen einen Dolmetscher.	Mung tardschom**aa**n ta sa-rur**a**t lar**u**.	مونږ ترجمان ته ضرورت لرو .

I-4: WICHTIGE REDEWENDUNGEN

Alles in Ordnung?	Belk**o**l chair**a**t da?	بالکل خېرت ده ؟
Alles klar! / O.K.! / Gut!	ß**a**ma da! / Chö da!	سمه ده ! / ښه ده !
Das kann sein.	Ked**ai** schi.	کېدای شی .
Das ist wahr.	Daa richtj**aa** da.	دا ریښتیا ده .
Das stimmt nicht.	Daa ß**a**ma n**ö**-da.	دا سمه نده .
Einen Moment, bitte!	Merabaani wökr̲öy jau**a** scheb**a**!	مهربانی وکړی یوه شیبه !
Schade!	Lö b**a**da m**ö**rgha!	له بده مرغه !
Sehr gut! / Prima! / Super!	D̲eer chö! / Aal**i**!	ډیر ښه ! / عالی !
Sorry! / Das tut mir Leid!	Obach**öi**! / Bach**ö**na ro**aa**r̲om!	وبخښی ! / بخښنه غواړم !
Vielleicht	Chaa-**ii**	ښایی
Vielleicht später!	Chaa-**ii** wr**u**ssta!	ښایی وروسته !

I-5: FRAGEN

Darf ich ...	Edschaas**a** da ...	اجازه ده ...
... eintreten?	... nönaw**ö**som?	... ننوځم ؟
... fotografieren?	... akss w**aa**chlom?	... عکس واخلم ؟
Gibt es hier ...	D**ö**lta ... schta?	دلته ... شته ؟
Können Sie mir bitte ...	Kaw**o**laai schöi ( ) maa ta ...	کولای شی ( ) ما ته ...
... ( ) geben?	... r**aa**kr̲öi?	... راکړی ؟
... ( ) zeigen?	... raaw**o**chajöi?	... راوښیی ؟
Können Sie mir bitte sagen, ...	Kaw**o**laai schöi maa ta w**o**waajöi, ...	کولای شی ماته ووایي ، ...
... wann?	... zö w**a**cht / k**ö**la?	... څه وخت / کله ؟
... warum?	... w**a**le?	... ولې ؟
was?	zö (schai)?	څه (شی) ؟
Was ist das?	Daa zö schai da?	دا څه شی ده ؟
Was ist hier los?	D**ö**lta zö chab**ö**ra da ?	دلته څه خبره ده ؟
Was wollen Sie?	T**aa**ße zö ro**aa**r̲öi?	تاسی څه غواړی ؟
welche/r/s?	♀k**u**ma? kum?	کومه ؟ کوم ؟
wem?	dö tschaa?	د چا ؟
wen?	tschaa ta?	چا ته ؟
wer?	tschaa/zook?	چا / څوک ؟
Wer ist das?	Daa zook da?	دا څوک ده ؟
wessen?	dö tschaa?	د چا ؟
von wem?	lö tschaa?	له چا ؟
wie?	z**ö**nga?	څنګه ؟
(für) wie lange?	zö mod**a**? / z**u**mra wacht?	څه موده ؟ / څومره وخت ؟

wie oft?	zoo w**aa**re? / zoo s**ö**le?	څو واری ؟ / څو ځلی ؟
wie viel(e)?	zoo/z**u**mra?	څو/ څومره ؟
wo?	tsch**ee**re?	چیری ؟
Wo gibt es ...?	... tsch**ee**rta schta?	... چېرته شته ؟
woher? / von wo?	lö kum saai na/z**ö**cha?	له کوم ځای نه/ځخه ؟
wohin?	tsch**ee**rta?	چیرته ؟
..., nicht wahr?	..., ß**a**ma da?	... ، سمه ده ؟

I-6: GESPRÄCHSREAKTIONEN

(Das) kann sein.	Ked**ai** schi.	کیدای شی .
(Sehr) gern!	Pö d**ee**ra chwach**öi**!	په ډیره خوښی !
Genug! / Es reicht!	Bass! / Kaaf**i** da!	بس ! / کافی ده !
Das geht nicht.	Nö k**ee**gi.	نه کیږی .
Das ist gut. *Das ist nicht gut.*	Daa chö (kaar) da. Daa chö (kaar) nö da.	دا ښه (کار) ده . دا ښه (کار) نه ده.
Das macht nichts. / Schon gut.	Parw**aa** nö lar**i**	پروا نلری .
Das wundert mich (aber)!	Ta-adsch**o**b kaw**o**m!	تعجب کوم !
Einverstanden!	Mowaaf**e**k jom!	موافق یم !
Ich weiß. *Ich weiß nicht.*	Sö po-**ee**gom. Sö nö po-**ee**gom.	زه پوهیږم . زه نه پوهیږم.
Kein Problem!	Eez chab**ö**ra n**ö**-da! / Eez moschk**e**l n**ö**schta!	هیڅ خبره نه ده ! / هیڅ مشکل نشته !
Keine Ahnung.	Nö po-**ee**gom.	نه پوهیږم .
Mal sehen.	G**oo**ru ba.	ګورو به .

Merkwürdig ...	Adsch**ii**b ...	عجیب ...
Natürlich!	W**a**le nö! / Chk**aa**ra da!	ولی نه ! / ښکاره ده !
Richtig!	ß**a**ma da!	سمه ده !
So ein) Pech!	Bee tal**ee**!	بی طالع !
Wie schön!	Z**u**mra chö!	ځومره ښه !

I-7: BITTEN

..., bitte!	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi!	مهربانی وکړی !
Bitte sehr! <anbietend>	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi!	مهربانی وکړی !
Verzeihung!	Obach**öi**! / Maser**a**t ro**aa**r̲om!	وبخښی ! / معذرت غواړم !
Geben Sie mir bitte	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, ... r**aa**kr̲öi.	مهربانی وکړی ... راکړی.
Bringen Sie mir bitte	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, … maa ta r**aau**r̲öi.	مهربانی وکړی ... ما ته راوړی.
Wir möchten ...	Mung ... ro**aa**r̲u	مونږ ... غواړو
Wir suchen ... !	Mung ... la**t**̲aw**u**!	مونږ ... لټوو !
Können Sie uns bitte helfen?	Kaw**o**laai schöi mung ßar**a** mr**a**ssta w**ö**kr̲öi?	کولای شی مونږ سره مرسته وکړی ؟

I-8: DANKEN

Danke (sehr)!	(D**ee**ra) man**ö**na!	(ډېره) مننه !
Danke für ...	Man**ö**na dö ...	مننه د ...
... Ihre Gastfreundschaft!	... t**aa**ßo lö m**e**lma-paal**ö**ne z**ö**cha!	... تاسو له مېلمه پالنی ځخه !
... Ihre Hilfe!	... t**aa**ßo lö mr**a**sste z**ö**cha!	... تاسو له مرستی ځخه !
... Ihre gute Zusammen-arbeit!	... t**aa**ßo lö chee am-kaar**ö**i z**ö**cha!	... تاسو له ښی همکاری ځخه !
↺ *Gern geschehen! / Nichts zu danken!*	**I**la kaw**o**m! / Dö man**ö**ne war nö da!	هیله کوم ! / د مننی وړ نه ده !

I-9: ABLEHNEN UND ABWEISEN

Nein, danke!	Na, man**ö**na!	نه ، مننه !
Das ist nicht nötig!	Daa sar**u**r nö da!	دا ضرور نه ده !
Das brauche ich nicht.	Dee ta sarur**a**t nö lar**o**m.	دی ته ضرورت نه لرم .
Sie sind sehr freundlich, aber ...	T**aa**ße deer merab**aa**n jaaßt, w**a**le ...	تاسی ډیر مهربان یاست ، ولی ...
Tut mir Leid, ich hab's eilig!	Obach**öi**, sö b**ee**ra lar**o**m!	وبخښی ، زه بېړه لرم !
Ich habe gerade viel zu tun.	Sö amdaa-**oo**ß deer kaar lar**o**m.	زه همدا اوس ډیر کار لرم .
Ich muss jetzt gehen.	Sö ooß baaj**a**d laar schom.	زه اوس باید لاړ شم .
Vielleicht ein anderes Mal.	Kum böl waar, enschaall**aa** ...	کوم بل وار ، انشاء الله ...
Das gehört mir!	Daa smaa da!	دا زما ده !
Das ist meine Sache!	Daa smaa schachss**i** kaar dai!	دا زما شخصی کار دی !
Hören Sie auf!	Bass da!	بس ده !
Gehen Sie weg!	Wrök schöi! / Laar schöi!	ورک شی ! / لاړ شی !

I-10: FREUNDLICHE WORTE

Wir sind Ihre Freunde.	Mung dö t**aa**ßo dosst**aa**n ju.	مونږ د تاسو دوستان یو .
Wir wollen Ihnen helfen!	Mung ro**aa**ru t**aa**ßo ßar**a** mr**a**ssta w**o**kru!	مونږ غواړو تاسو سره مرسته وکړو !
Sie sind (hier) in Sicherheit.	T**aa**ßo (d**ö**lta) p**ö a**mmen ke jaaßt**ö**i.	تاسی (دلته) په امن کښی یاستی .
Sie brauchen keine Angst zu haben!	T**aa**ße m**ö**-er**ee**göi!	تاسی مه هیرپږی !
Möchten Sie etwas ... *... trinken?* *... essen?*	Ro**aa**röi zö schai ... ... w**ö**zöschöi? ... w**o**chröi?	غواړی څه شی ... ... وڅښی ؟ ... وخوری ؟
Rauchen Sie?	ßegr**e**t aad**a**t lar**öi**?	سګرټ عادت لری ؟
Das ist ein Foto von ...	Daa **a**kss dö ... dai.	دا عکس د ... دئ .
Grüßen Sie ... von mir!	Smaa ßalaam**u**na … ta **o**-rassaw**öi**!	زما سلامونه ... ته ورسوی !
... gefällt mir sehr gut!	... mee deer chwach**ee**gi!	... می ډیر خوښیږی !
Sie sind sehr freundlich!	T**aa**ße deer merab**aa**n jaaßt!	تاسی ډیر مهربان یاست !
Gute Besserung!	Schef**aa** de wi! / Cha rochtj**aa**!	شفا دی وي ! / ! بنه روغتیا !
Herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag!	Kal**ii**sa moo mob**aa**rak!	کلیزه مو مبارك !

KAPITEL II: TÄGLICHER BEDARF

II-1: KAUFEN

Markt	maark**e**t	بازار
Geschäft/Laden	duk**aa**n / plorans**ai**	دکان / پلورنځی
Lebensmittelladen	dö chwaraak**i** schaj**aa**no plorans**ai**	د خوراکی شیانو پلورنځی
Supermarkt	ßup**a**r-maark**e**t	سوپر مارکیټ
Bäckerei	naan-waa-**i**	نانوائی
Haben Sie ...? *~ so etwas?* <Sie zeigen dem Händler den Gegenstand>	(T**aa**ße) ... lar**öi**? (T**aa**ße) d**aa**ße jau schai lar**öi**?	(تاسی) ... لری ؟ (تاسی) داسی یو شی لری ؟
Gibt es hier ... ?	D**ö**lta ... schta?	دلته ... شته ؟
Ich hätte gern	Sö ... ro**aa**rom.	زه ... غواړم .
Ich suche	Sö ... la**t**awom.	زه ... لټوم .
Ich brauche	Sö ...-ta sarur**a**t lar**o**m.	زه ... ته ضرورت لرم .
Zeigen Sie mir ... !	... raaw**o**chajöi!	... راوښیی !
Geben Sie mir bitte ... !	Merabaan**i** w**ö**kröi, ... r**aa**kröi!	مهربانی وکړی ، ... راکړی !
Das ist genug. *Das reicht mir.*	Bass da. Smaa dö p**aa**ra bass da.	بس ده . زما د پاره بس ده .
Das ist mir zu viel.	Daa smaa dö p**aa**ra deer da.	دا زما د پاره ډیر ده .
Das gefällt mir. *Das gefällt mir nicht.*	Daa me chwach**ee**gi. Daa me nö chwach**ee**gi.	دا می خوښیږی . دا می نه خوښیږی .
Haben Sie noch etwas anderes?	Kum böl schai lar**öi**?	کوم بل شی لری ؟

Was / Wie viel kostet das?	Daa pö zoo da? / Daa zoo k**ee**gi?	دا په څو ده ؟ / دا څو کیږی ؟
Was / Wie viel kostet das alles zusammen?	Daa t̲ool zoo k**ee**gi?	دا ټول څو کیږی ؟
Einverstanden!	ß**a**ma da!	سمه ده !
Das nehme ich.	Daa roaar**o**m.	دا غواړم .
Das ist alles. / Das war's schon.	Bass da.	بس ده .

II-2: ESSEN UND TRINKEN

II-2.1: RESTAURANT

Wir möchten etwas ...	Mung ro**aa**r̲u jau schai ...	مونږ غواړو یو شی ...
... trinken.	... w**ö**zöschu.	... وڅښو .
... essen.	... w**o**chru.	... وخورو .
Ich möchte nichts ...	N**ö**-roaar̲om kum schai ...	نه غواړم کوم شی ...
... essen.	... w**o**chrom.	... وخورم .
... trinken.	... w**ö**zöschom.	... وڅښم .
Ich habe schon gegessen.	Maa d̲od̲**öi** chwar̲**ö**le.	ما ډوډی خوړلی .
Sollen wir etwas ...	Kum schai ...	کوم شی ...
... essen gehen?	... w**o**chru?	... وخورو ؟
... trinken gehen?	... w**ö**zöschu?	... وڅښوو ؟
Ich lade Sie ein.	Sö t**aa**ße melm**a** kaw**o**m.	زه تاسی میلمه کوم .
Was möchten Sie trinken?	Zö schai zösch**öi**?	څه شی څښئ ؟
Einen Kaffee, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, j**au**a kaw**a**!	مهربانی وکړی ، یوه قهوه !
Einen Tee, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kr̲öi, jau tsch**aa**i!	مهربانی وکړی ، یو چای !
Speisekarte	min**o** / dö chwar̲**ö**lo lesst	مینو / د خوړلو لست

Ist das sehr scharf?	Daa deer triich dai? / ♀Daa d**ee**ra tarch**a** da?	دا ډیر تریخ دی ؟ / دا ډیره ترخه ده ؟
Ich nehme	Sö ... ro**aa**rom.	زه ... غواړم .
Ich hätte gern ...	... ro**aa**rom!	... غواړم !
... ein Messer.	Tschaar**ö** ...	چاړه ...
... eine Gabel.	Pandsch**a** ...	پنجه ...
... einen Löffel.	Kaasch**o**ka ...	قاشقه ...
... ein Glas.	Gil**aa**ß ...	ګیلاس ...
... Salz.	M**aa**lga ...	مالګه ...
... Pfeffer.	Mrötsch ...	مرچ ...
Für mich dasselbe.	Maa ta amd**aa**-schaan.	ما ته همداشان .
Für uns alle, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kröi, dö t**oo**lo dö p**aa**ra!	مهربانی وکړی ، د ټولو د پاره !
Nur etwas / eine Kleinigkeit, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kröi, jau mochtass**a**r schai!	مهربانی وکړی ، یو مختصر شی !
Viel, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kröi, deer!	مهربانی وکړی ، ډیر !
Noch mehr, bitte!	Merabaan**i** w**ö**kröi, noor am deer!	مهربانی وکړی ، نور هم ډیر !
Genug, danke!	Bass da, man**ö**na!	بس ده ، مننه !
Nichts mehr, danke!	Noor n**ö**, man**ö**na!	نور نه ، مننه !
Guten Appetit!	Cha eschteh**aa**!	ښه اشتها !
Greifen Sie zu!	Bessmel**aa** kröi!	بسم الله کړی !
Das schmeckt sehr gut!	Daa deer chwand kaw**i**!	دا ډیر خوند کوی !
Das ist sehr lecker!	Deer chwandaw**a**r dai! / ♀D**ee**ra chwandaw**o**ra da!	ډیر خوندور دی ! / ډیره خوندوره ده !
Ich darf das nicht essen.	Sö je n**ö**-schom chwar**a**lai.	زه یی نشم خوړلی.
Ich darf das nicht trinken.	Sö je n**ö**-schom zösch**a**lai.	زه یی نشم څښلی .
Das Essen war sehr gut!	Dod**öi** d**ee**ra cha wa!	ډوډی ډیره ښه وه !

II-2.2: SELBSTVERSORGUNG

Können wir bei Ihnen etwas zu essen bekommen?	T**aa**ßo dö chwar**aa**k dö p**aa**ra zö schai lar**öi**?	تاسو د خوراک د پاره څه شی لری ؟
Können wir bei Ihnen etwas zu trinken bekommen?	T**aa**ßo dö zösch**aa**k dö p**aa**-ra zö schai lar**öi**?	تاسو د څښاک د پاره څه شی لری ؟
Ist das essbar?	Dö chwar**ö**lo war da?	د خوړلو وړ ده ؟
Ist das trinkbar?	Dö zösch**ö**lo war da?	د څښلو وړ ده ؟
Was ist das für ...	Daa kum ... dai? / ♀Daa k**u**ma ... da?	دا کوم ... دی ؟ / دا کومه ... ده ؟
... ein Fisch?	... maa-**i** ...	... ماهی ...
... ein Tier?	... aiw**aa**n	... حیوان ...
... eine Frucht?	... ♀mew**a** ...	... میوه ...
... ein Fleisch?	... ♀ro**aa**cha ...	... غوښه ...
Was ist das für ein Gemüse?	Daa kum ßaab**ö** di?	دا کوم سابه دي ؟
Wir brauchen ...	Mung ... ta sarur**a**t lar**u**.	مونږ ... ته ضرورت لرو .
... Proviant/Verpflegung.	... chwaar**o** ...	... خواړو ...
... Trinkwasser.	... dö zösch**ö**lo ub**o** ...	... د څښلو اوبو ...
Lebensmittel	chwaraak**i** schaj**aa**n	خوراکی شیان

II-3: BEZAHLEN

Zahlen, bitte!	Merabaan**i**, essaab**i** w**ö**kröi!	مهربانی ، حسابی وکړی !
Die Rechnung, bitte!	Merabaan**i**, dö ess**aa**b ßur**a**t raaur**öi**!	مهربانی ، د حساب صورت راوړی !
Das geht auf meine Rechnung./ Ich bezahle.	Sö ee warkaw**o**m.	زه ئی ورکوم .
Das ist für Sie!	Daa dö t**aa**ßo dö p**aa**ra da!	دا د تاسو د پاره ده !
Stimmt so!	ß**a**ma da!	سمه ده !

II-4: WORTLISTE „LEBENSMITTEL“

Banane	kel**a**	کیله
Bier *alkoholfreies Bier*	biir be alk**oo**la biir	بیر بی الکوله بیر
Bohnen	lobj**aa**	لوبیا
Brot	dod**öi**	ډوډی
Butter	kotsch	کوچ
Eier	ag**öi**	هګی
Fisch	maa-**i**	ماهی
Fleisch	ro**aa**cha	غوښه
Gemüse	ßaab**ö**	سابه
Hähnchen	tschörg	چرګ
Honig	schaat	شات
Joghurt	masst**ee**	مستی
Kaffee	kaw**a**	قهوه
Kartoffeln	katschaal**u**	کچالو
Käse	pan**ee**r	پنیر
Mais	dschwaar	جوار
Marmelade	morab**aa**	مربا
Mehl	wo**rö**	وړه
Milch	schid**ee**	شیدی
Mineralwasser	gaasd**aa**ra ub**ö** / madan**i** ub**ö**	ګازداره اوبه / معدنی اوبه
Nudeln	makarun**i**/aasch	مکرونی / آش
Obst	mew**a**	میوه

Öl	teel	تیل
Orange	maalt**a**	مالته
Pfeffer	mrötsch	مرچ
Reis	or**i**dsche	وریجی
Saft	scharb**a**t	شربت
Salat	ßal**aa**d/kaa-**u**	سلاد / کاهو
Salz	m**aa**lga	مالګه
Suppe	schorw**aa**	شوروا
Süßigkeiten	schirin**i** baab	شیرینی باب
Tee	tsch**aa**i	چای
Tomate	rum**i** baandsch**aa**n	رومی بانجان
Wasser	ub**ö**	اوبه
Wein	w**aa**in	واین
Zitrone	lim**u**	لیمو
Zucker	bur**a**	بوره
Zwiebel	pjaas	پیاز

AFGHANISCHE SPEZIALITÄTEN (NACH FREMDSPRACHLICHEM STICHWORT GEORDNET):		
آش	aasch	<Art Spätzle (typisch afghanische Nudeln mit Joghurt und Gewürzen)>
آشک	aasch**a**k	<Teigtaschen, mit Lauch gefüllt; im Wasserbad gekocht>
تروی	torw**ee**	<Joghurtgetränk, (türk.) Airan; afghanisches Nationalgetränk>
جلبی	dschelab**i**	<Süßigkeit zum Tee/Brot; Art Baklava>
فرنی	ferin**i**	<Reispudding; beliebter Nachtisch>
قابلی پلو	kaabel**i** pal**au**	<Reisgericht mit Rosinen, Karotten, Pistazien und Fleisch>
قیمه کباب	kim**a** kab**aa**b	<gegrillte Hackfleischspießchen (Rind)>
قورمه	korm**a**	<Art Gulasch; kann auch fleischlos sein, z.B. mit Linsen oder Kartoffeln>
منتو	mant**u**	<Art Maultaschen, mit Rinderhack und Zwiebeln gefüllt; gedämpft>
شوروا	schorw**aa**	<Linsen-/Gemüsesuppe mit Fleisch und Brotstückchen>
شیر برنج	schiir-bör**ö**ndsch	*Milchreis*
سیخ کباب	ßiich kab**aa**b	<gegrillte Fleischspießchen (Lamm/Rind)>

II-5: WORTLISTE „WEITERER EINKAUFSBEDARF“

Batterie	betr**öi**	بټرۍ
Briefmarke	possti tek**e**t	پستۍ ټکټ
Fahrschein	tek**e**t	ټکټ
Klopapier	dö taschn**aa**b kaar**a**s	د تشناب کاغذ
Seife	ßaab**uu**n	صابون
Stadtplan	dö schaar naksch**a**	د ښار نقشه
Streichhölzer	orlag**ii**t	اورلګیت
Tasche	chalt**ö**	خلطه
Telefonkarte	dö telef**u**n kaart	د ټیلفون کارټ
Zahnpasta	dö raach**oo** kriim	د غاښو کریم
Zigaretten	ßegr**e**t	سګرټ

KAPITEL III: RÄUMLICHE ORIENTIERUNG

III-1: WEGBESCHREIBUNGEN

Wo ist ...?	... tsch**ee**rta da?	... چیرته ده ؟
Können Sie mir bitte den Weg nach ... zeigen?	Kaw**o**laai schöi dö ... laar maa ta w**o**chöjöi?	کولای شی د ... لار ما ته وښیی ؟
Wie viele Kilometer sind es von hier nach/bis ...?	Lö dee s**aa**ja tör ... zoo ki-lom**e**tra k**ee**gi?	له دی ځایه تر ... څو کیلومتره کیږی ؟
Ist das nah von hier? *Ist das weit von hier?*	Dee saai ta nögd**ee** da? Lö dee s**aa**ja l**ö**re da?	دی ځای ته نږدی ده ؟ له دی ځایه لری ده ؟
Wie lange braucht man bis dahin?	Tör har**ö** s**aa**ja z**u**mra laar da?	تر هغه ځایه څومره لار ده ؟
Wohin führt diese Straße?	Daa ßa<u>r</u>**a**k k**u**me chw**aa**ta sii?	دا سړك کومی خواته ځی ؟
Können Sie mich dorthin führen?	Kaw**o**laai schöi maa har**ö** saai ta ranomaa-**i** k<u>r</u>öi?	کولای شی ما هغه ځای ته رهنماهی کړی ؟
Können Sie mir den Weg aufzeichnen?	Kaw**o**laai schöi laar raa-w**o**chajöi?	کولای شی لار راوښیی ؟
Wir haben uns verlaufen/ verfahren!	Mung l**aa**ra wr**ö**ka k**ö**<u>r</u>e da!	مونږ لاره ورکه کړی ده !
Wo sind wir hier?	Mung tsch**ee**rta ju?	مونږ چیرته یو ؟
Straße *Hauptstraße*	ßa<u>r</u>**a**k omum**i** waa<u>t</u>/ßa<u>r</u>**a**k	سړك عمومی واټ/سړک
Kreuzung	zal**oo**r-l**aa**re	څلور لاری
Kurve	golaa-**i**	ګولائی
asphaltiert(e Straße)	pooch ßa<u>r</u>**a**k	پوخ سړک
steil	petsch**u**mai	پیچومی
unbefestigt(e Straße)	chaam**a** ßa<u>r</u>**a**k	خامه سړک

III-2: WORTLISTE „GELÄNDE UND TOPOGRAPHIE“

Afghanistan	Afraanesst**aa**n	افغانستان
Berg	rar	غر
Brücke	pul	پول
Deutschland	Aalm**aa**n/Dscherman**i**	آلمان/ جرمنی
Dorf	k**a**lai	کلی
Fluss	ßiin	سین
Gebiet / Region	ß**i**ma	سیمه
Grenze	p**u**la/ßarh**a**dd	پوله / سرحد
Hauptstadt	paajet**a**cht	پایتخت
Land <im Unterschied zur Stadt>	atr**aa**f	اطراف
Staat	daul**a**t	دولت
Platz	s**aa**i/mak**aa**n	ځای / مکان
Provinz	welaaj**a**t	ولایت
Punkt / Stelle / Ort	t**ö**kai	ټکی
Stadt	schaar	ښار
Stadtviertel	naaj**a**	ناحیه
Tal	dö ghrö lam**ö**n / dar**a**	د غره لمن / دره
Umgebung	tschaapeerj**aa**l / schaa au chwaa	چاپیریال / شا او خوا
Wald	san-g**a**ll	ځنګل
Zentrum	mark**a**s	مرکز

III-3: WORTLISTE „GEBÄUDE UND ÖRTLICHKEITEN“

Autowerkstatt	dö mot**ö**ro waraksch**aa**p	د موټر ورکشاپ
Behörde	okumat**i** mak**aa**m	حکومتی مقام
Bank <Geldinstitut>	baank	بانك
Botschaft <dipl. Vertretung>	ßefaar**a**t	سفارت
Büro	daft**a**r	دفتر
Busbahnhof	dö ßarw**i**ß mot**ö**ro isstg**aa**	د سرویس موټرو ایستګاه
Flugplatz/-hafen/-feld	awaa-**i** d**a**g**a**r	هوایی ډګر
Gebäude	wadaan**öi**	ودانی
Haltestelle	isstg**aa**/tams**aa**i	ایستګاه / تمځای
Haus	koor	کور
Hotel	ot**a**l	هوټل
Kaserne	keschl**a**	قشله
Kirche	kaliss**aa**	کلیسا
Konsulat	konssolgar**i**	قونسلګری
Krankenhaus	roocht**uu**n/schaf**aa**-chaan**a**	روغتون / شفاخانه
Lager/Camp	kamp	کمپ
Markt	baas**aa**r	بازار
Ministerium	wesaar**a**t	وزارت
Moschee	dsch**u**maat	جومات
Parkplatz	dö mot**ö**ro paark	د موټرو پارک
Polizeidienststelle	dö pol**i**ßo maamurj**a**t	د پولیسو ماموریت
Postamt	possta-chaan**a**	پسته خانه
Rathaus	schaarwaal**ee**-/-baladj**a**	ښاروالی / بلدیه

Restaurant	rasst<u>u</u>r**aa**n	رستوران
Schule	choans**ai**	ښونځی
Tankstelle	dö t**ee**lo <u>t</u>aank	د تیلو ټانك
Telefon	<u>t</u>elef**u**n	ټیلفون
Toilette	kenaar**aa**b/taschn**aa**b	کناراب / تشناب
Wohnung	koor	کور
Zelt	chaim**a**	خیمه

KAPITEL IV: NOTFALLSITUATIONEN

IV-1: HILFE IM NOTFALL

Vorsicht!	Paam k**a**wa! / Etj**aa**t!	پام کوه ! / احتیاط !
Feuer / Es brennt!	Oor! / Oor je waach**i**ßt!	اور ! / اور یی واخیست !
Hilfe!	Mr**a**ssta!	مرسته !
Holen Sie einen Arzt!	<u>D</u>aak<u>t</u>**a**r raaw**o**-roaar<u>**öi**</u>!	ډاکټر راوغواړی !
Rufen/Holen Sie ... *... die Polizei!* *... die Feuerwehr!* *... einen Krankenwagen!*	... raaw**o**-roaar<u>**öi**</u>! Pol**i**ß ... Etfaaj**a** … Ambul**aa**nss …	... راوغواړی ! پولیس ... اطفایه ... امبولانس ...
Beeilen Sie sich!	B**ee**<u>r</u>a w**ö**k<u>r</u>öi!	ښېره وکړی !
Das ist ein Notfall!	Daa j**au**a aadsch**e**la p**ee**cha da!	دا یوه عاجله پېښه ده !
Ich muss dringend telefonieren!	Sö baaj**a**d sör tör s**ö**ra <u>t</u>elef**u**n w**o**k<u>r</u>om!	زه باید زر تر زره ټیلفون وکړم !
Es hat einen Unfall gegeben!	J**au**a p**ee**cha schöw**ee** da!	یوه پېښه شوی ده !

Ich habe ein Problem.	Sö moschk**e**l lar**o**m.	زه مشکل لرم .
Man hat mir ... gestohlen!	Smaa ... rlaa schaw**ai**!	زما ... غلا شوی !
Ich habe ... verloren!	Maa … wrök k**a**rai! /	ما ...ورک کړی ! /
	Maa ... ♀wr**ö**ka k**ö**re!	ما ... ورکه کړی !
... unsere Tasche	... ♀kaz**oo**ra ...	... کڅوړه ...
... meinen Koffer	... b**a**kss …	... بکس ...
... meinen Pass	... paaßp**o**rt ...	... پاسپورټ ...
Ich wusste nicht, dass das verboten ist.	Sö nö po-**ee**dom, tsche daa m**a**na da.	زه نه پوهیدم چه دا منع ده .

IV-2: MEDIZINISCHE VERSORGUNG

Ich bin krank.	Sö naar**oo**ch jom.	زه ناروغ یم .
Ich fühle mich nicht wohl.	Smaa aal**a**t chö nö dai.	زما حالت ښه نه دئ .
Ich bin erkältet.	Maa res**e**sch kar**ai**.	ما ریزش کړی .
Ich habe Fieber.	Sö t**ö**ba lar**o**m.	زه تبه لرم .
Ich habe (hier) Schmerzen.	Sö (d**ö**lta) dard lar**o**m.	زه (دلته) درد لرم .
Ich habe mich verletzt.	Sö tap**i** schwom.	زه ټپی شوم .
Ich bin von ... gebissen worden.	... w**o**chwarom.	... وخوړم .
Ich bin von ... gestochen worden.	… wotsch**i**tschelom.	... چیچلم .
... einem Tier	Aiw**aa**n …	حیوان ...
... einem Insekt	Chaarp**oo**t/Chasend**ee** …	خارپوټ / خزندی ...
... einer Mücke	Mj**aa**ße ...	میاسی ...
Er ist (schwer) verletzt.	Dai (deer) tap**i** dai.	دئ (ډیر) ټپی دئ .
Sie ist ...	Daa (d**ee**ra) tap**i** da.	دا (ډیره) ټپی ده .

Er ist bewusstlos/ohnmächtig!	Dai be **oo**scha dai!	دئ بی هوشه دئ !
Sie ist ...	Daa be **oo**scha da!	دا بی هوشه ده !
Ich brauche ...	Sö ... ro**aa**rom.	زه ... غواړم .
... einen Arzt.	... daakt**a**r ...	... ډاکټر ...
... einen Erste-Hilfe-Koffer.	... dö awalj**a** komak**u**no bakss ...	... د اولیه کمکونو بکس ...
... Verbandszeug.	... dö paanßm**aa**n ßaam**aa**n ...	... د پانسمان سامان ...
Wo ist ein Krankenhaus?	Roocht**uu**n tsch**ee**rta dai?	روغتون چیرته دئ ؟
Wo ist eine Apotheke?	Darmalt**uu**n tsch**ee**rta dai?	درملتون چیرته دئ ؟
Ich muss regelmäßig dieses Medikament nehmen.	Sö baaj**a**d daa daw**aa** baa kaa-id**a** w**o**chrom.	زه باید دا دوا با قاعده وخورم .
Ich bin allergisch gegen	Sö lö ... ß**a**ra assaaßj**a**t lar**o**m.	زه له ... سره حساسیت لرم .
DAS KÖNNEN SIE ALS ARZT/SANITÄTER ZUM PATIENTEN SAGEN:		
Ich bin ...	(Sö) ... jom.	(زه) ... یم .
...Arzt.	... daakt**a**r ...	... ډاکټر ...
...Sanitäter.	... parasst**aa**r ...	... پرستار ...
...Krankenschwester.	... narss ...	... نرس ...
Was haben Sie? / Was fehlt Ihnen?	Zö naaroor**i** lar**öi**? / Zö takl**i**f lar**ö**i?	څه ناروغی لری ؟ / څه تکلیف لری ؟
Sind Sie verletzt? Wo?	T**aa**ße tap**i** sch**ö**wi jaaßt? Tsch**ee**rta?	تاسی ټپی شوی یاست ؟ چېرته ؟
Haben Sie (starke) Schmerzen?	T**aa**ße (deer) dard lar**ö**i ?	تاسی (ډېر) درد لری ؟
Tut es hier weh?	Daa saai dard kaw**i**?	دا ځای درد کوی ؟
Können Sie mich verstehen?	Smaa pö chab**ö**ro po-**ee**göi?	زما په خبرو پوهیږی ؟

Können Sie ...	Kaw**o**laai schöi ...	کولای شی ...
... aufstehen?	... odar**ee**göi?	... ودرپږی ؟
... sich bewegen?	... wochwas**ee**göi?	... وخوځېږی ؟
... sprechen?	... chab**ö**ree w**ö**kr̲öi?	... خبری وکړی ؟
Sind Sie schwanger?	T**aa**ße omeedw**aa**ra/ aamela-d**aa**ra jaaßt**öi**?	تاسی امید واره / حامله داره یاستی ؟
Zeigen Sie mir bitte Ihr(e/en) ... !	Merabaan**i** w**ö**kröy chpöl ... maa ta raaw**o**chajöi!	مهربانی وکړی خپل ... ما ته راوښیی !
Zeigen Sie mir bitte ♀Ihr(e/en) ... !	Merabaan**i** w**ö**kröy ♀chp**ö**la ... maa ta raaw**o**chajöi!	مهربانی وکړی خپله ... ما ته راوښیی !
Sie haben / leiden unter	T**aa**ße dö ... takl**i**f lar**öi**.	تاسی د ... تکلیف لری .
Sie müssen operiert werden.	T**aa**ße baaj**a**d amalj**aa**t schöi.	تاسی باید عملیات شی .
Wir müssen Sie ins Krankenhaus bringen.	Mung baaj**a**d t**aa**ße roocht**uu**n ta b**oo**su.	مونږ باید تاسی روغتون ته بوځو .
Es ist nichts Schlimmes.	Dö taschw**ii**sch war̲ nö da.	د تشویش وړ نه ده .
Es wird alles wieder gut.	Enschaall**aa** chö ba schöi.	انشا الله ښه به شی .
Sie sind schwer krank.	T**aa**ße d̲eer naar**oo**ch jaaßt.	تاسی ډیر ناروغ یاست .
Sie sind schwer verletzt.	T**aa**ße ßacht t̲ap**i** jaaßt.	تاسی سخت ټپی تاست .
Wir helfen Ihnen.	Mung t**aa**ße ß**a**ra mr**a**ssta kaw**u**.	مونږ تاسی سره مرسته کوو .

IV-3: IN DER APOTHEKE

Haben Sie ein Mittel gegen ... ?	T**aa**ße dö ... söd daw**aa** lar**öi**?	تاسی د ... ضد دوا لری ؟
Kann ich hier ... bekommen?	T**aa**ße ... lar**öi**?	تاسی ... لری ؟
Wie oft am Tag muss ich das nehmen?	Dö wr**a**se zoo waar je w**o**chrom?	د ورځی څو وار ئی وخورم ؟
Wann muss ich das nehmen?	K**ö**la je w**o**chrom?	کله ئی وخورم ؟
{dreimal} am Tag	dö wr**a**se {dree s**ö**le}	د ورځی {درې ځلی}
zu den Mahlzeiten	lö dod**öi** ßar**a**	له ډوډی سره

IV-4: VERKEHRSUNFALL

Was ist passiert?	Zö chab**ö**ra da?	څه خبره ده ؟
Brauchen Sie Hilfe?	Mr**a**ssta ro**aa**röi?	مرسته غواړی ؟
Sind Sie verletzt?	T**aa**ße tap**i** jaaßt?	تاسی ټپی یاست ؟
Ist jemand verletzt?	Zook tap**i** schaw**ai** dai?	څوک ټپی شوی دئ ؟
Bleiben Sie ruhig!	Aar**aa**ma schöi! / R**ö**li schöi!	آرامه شی ! / غلي شی !
Nicht bewegen!	Mö chwas**ee**göi!	مه خوځیږی !
Ich rufe ... *... die Polizei.* *... einen Krankenwagen.* *... einen Arzt.*	(Sö) ... raa-ro**aa**rom. ... pol**i**ß ... ... ambol**aa**nß ... ... daakt**a**r ...	(زه) ... را غواړم . ... پولیس ... ... امبولانس ... ... ډاکټر ...

IV-5: WORTLISTE „MEDIZINISCHE VERSORGUNG“

AIDS	eedss	ایډس
Allergie gegen ...	lö ... ß**a**ra assaaßj**a**t	له ... سره حساسیت
Amputation	dö rör**i** k**a**ta kaw**o**l	د غړي قطع کول
Antibiotikum	antibi**o**tik	انتی بیوټیک
Arznei/Medikament	daw**aa**	دوا
Atemnot	naf**a**ss-tang**i**	نفس تنګی
Beruhigungsmittel	dö kar**aa**ra-w**o**lo daw**aa**	د کرارولو دوا
Blutgruppe	dö w**i**ne gr**uu**p	د وینی ګروپ
Blutung *innere Blutung* *äußere/offene Blutung*	dö w**i**ne ba-ed**ö**l dö w**i**ne daachel**i** ba-ed**ö**l dö w**i**ne chaaredsch**i** ba-ed**ö**l	د وینی بهیدل د وینی داخلی بهیدل د وینی خارجی بهیدل
Brandverletzung	dö oor s**a**chm	د اور زخم
Bruch/Fraktur	kassr/maat	کسر/ مات
Cholera	kolar**aa**	کولرا
Durchfall	ess-h**aa**l	اسهال
Durchfallmedikament	dö ess-h**aa**l daw**aa**	د اسهال دوا
Durst	t**ö**nda	تنده
Ekzem/Ausschlag	boch**aa**r	بخار
Entzündung	elteh**aa**b	التهاب
Erkältung	res**e**sch	ریزش
Erste Hilfe	awalj**a** kom**a**k	اولیه کمک
Fieber	t**ö**ba	تبه
Gehirnerschütterung	mars**i** takaan	مغزی ټکان

Grippe	sok**aa**m/griip	زکام / ګریپ
Heftpflaster	palaaßt**a**r	پلاستر
Hepatitis/Gelbsucht	seer**ai**	زېړی
Herzinfarkt	dö srö ßakt**a**	د زړه سکته
Hunger	wl**ö**ga	ولږه
Husten	t**u**chai	توخی
Impfung	waakss**ii**n	واکسین
Infektion	enfeksch**a**n	انفیکشن
Jod	jod	یود
Krankheit	naaroor**i**	ناروغی
Malaria	malaarj**aa**	ملاریا
Narkose/Betäubung	be-ooschi/anesstes**i**	بی هوشی / انیستیزی
Operation	dscharaa-**i** amalj**aa**t	جراحی عملیات
Pocken <Krankheit>	dö tschetsch**a**k naaroor**i**	د چیچک ناروغی
Probe *Stuhl~* *Urin~*	ßamp**a**l/namun**a** dö raajet**a** maw**aa**do ~ dö edr**aa**ro ~	سمپل / نمونه د غایطه موادو ~ د ادرارو ~
Prothese *Armprothese* *Beinprothese* *Fußprothese* *Handprothese*	massno-**i** r**a**rai massno-**i** möt massno-**i** wrun massno-**i** pcha massno-**i** laaß	مصنوعی غړی مصنوعی مټ مصنوعی ورون مصنوعی پښه مصنوعی لاس
Schmerzmittel	mossak**e**na daw**aa**	مسکنه دوا
Schock	soof/schook	ضعف / شوک
Spritze	peetschkaar**i**	پیچکاری
Trage / Tragbahre	dö naar**oo**ch taskera	د ناروغ تذکره

Transfusion	dö w**i**ne chalt**ö**	د وینی خلطه
Tuberkulose	tobarkol**oo**s	توبرکلوز
Tumor	paa<u>r</u>ss**oo**b	پارسوب
Typhus	dö morek**ee** naaroor**i**	د محرقی ناروغی
Untersuchung	maa-in**a**	معاینه
Verband	band**aa**dsch	بنداژ
Verletzte(r)	<u>t</u>ap**i**	ټپی
Verletzung	sachm/<u>t</u>ap	زخم / ټپ
Wunde	sachm/<u>t</u>ap	زخم / ټپ
Wundsalbe	dö sachm mar-h**a**m	د زخم مرحم
EIGENSCHAFTSWÖRTER (ADJEKTIVE):		
ansteckend	ßaar**i**	ساری
gebrochen <Gliedmaßen>	maat	مات
gesund	dschoo<u>r</u>	جوړ
krank	naar**oo**ch	ناروغ
tot; Toter	m**a**<u>r</u>ai	مړی

V-6: WORTLISTE „KÖRPERTEILE UND ORGANE“

Arm	möt	مټ
Auge	ßt**ö**rga	سترګه
Bauch	nass/ch**ee**ta	نس / خیټه
Bein	wrun	ورون
Blut	w**i**na	وینه
Brust(korb)	goog**a**l	ګوګل
Darm	kulm**ö**	کولمه
Finger	g**o**ta	ګوته
Fuß	pcha	پښه
Gesicht	möch	مخ
Hals	r**aa**ra	غاړه
Hand	laaß	لاس
Herz	srö	زړه
Knie	san-g**u**n	زنګون
Knochen	ad**u**kai	هډوکی
Kopf	ßar	سر
Körper	saan	ځان
Leber	sög**a**r	ځګر
Lunge	ß**ö**gai	سږی
Magen	g**ee**da	ګیډه
Mund	chul**ö**	خوله
Nase	p**a**sa	پزه
Niere	pöchtaw**a**rgai	پښتورګی

Ohr	ro**a**g	غوږ
Rücken	schaa	شا
Schulter	og**a**	اوږه
Unterleib	dö ch**ee**te l**aa**nde	د خیټې لاندې
Zahn	raach	غاښ

KAPITEL V: UNTERWEGS

V-1: MIT DEM BUS

Wo fährt der Bus ab?	ßarw**i**ß lö kum s**aa**ja si?	سرویس له کوم ځایه ځی ؟
Wann kommt der Bus in ... an?	ßarw**i**ß zö wacht ... ta ras-s**ee**gi?	سرویس څه وخت ... ته رسیږی ؟
Eine Fahrkarte nach ..., bitte!	Merabaan**i** w**ö**kröi, jau tek**e**t dö ... r**aa**kröi !	مهربانی وکړی ، یو ټکټ د ... راکړی !
Ist das der Bus nach ... ?	Daa dö ... ßarw**i**ß dai?	دا د ... سرویس دئ ؟
Vielen Dank fürs Mitnehmen!	Man**ö**na dö t**aa**ßo lö mr**a**ss-tee z**ö**cha!	مننه د تاسو له مرستی څخه !

V-2: WORTLISTE „TRANSPORTMITTEL“

Auto/Pkw	mo**a**r	موټر
Boot	kescht**öi**	کشتی
Bus	ßarw**i**ß	سرویس
Geländewagen	dschiip	جیپ
Fahrrad	baaissk**e**l	بایسکل
Flugzeug	alut**ö**ka	الوتکه
Hubschrauber	zarch**i** alut**ö**ka	څرخی الوتکه
Jeep	dschiip	جیپ
Lastwagen/Lkw	laar**öi**	لاری
Motorrad	mo**a**r-ßaaik**e**l	موټرسایکل
Taxi	tekss**i**	ټکسی

KAPITEL VI: KONTROLLEN

VI-1: ANWEISUNGEN UND AUFFORDERUNGEN

Halt / Stopp!		
<gegenüber Personen:>	Odareeg**öi**!	ودرپرۍ !
<gegenüber Fahrzeugen:>	Mo**a**r wod**a**rawöi!	موټر ودروی !
... verboten!	... m**a**na da! / ... edschaas**a** n**ö**schta!	... منع ده ! / ... اجازه نشته !
Rauchen verboten!	ßegr**e**t zöchaw**o**l m**a**na da!	سګرټ څکول منع ده !
Hier ist gesperrt!	D**ö**lta nönawat**ö**l m**a**na da!	دلته ننوتل منع ده !
Bitte zurückbleiben!	Merabaani wökröy schaa ta laar schöi!	مهربانی وکړی شا ته لاړ شی !

Gehen Sie bitte weiter!	Merabaani wökröy laar schöi!	مهربانی وکړی مخ کی لاړ شی !
Gehen Sie bitte weg!	Merabaani wökröy laar schöi!	مهربانی وکړی لاړ شی !
Kommen Sie herein!	Raa-n**ö**nawos**öi**!	راننوځی !
Bitte setzen Sie sich!	Merabaani wökröy keen**öi**!	مهربانی وکړی کښینی !
Bitte kommen Sie her!	Merabaani wökröy d**ö**lta r**aa**-schöi!	مهربانی وکړی دلته راشی!
Bitte warten Sie hier!	Merabaani wökröy d**ö**lta entez**aa**r obaaß**öi**!	مهربانی وکړی دلته انتظار وباسی !
Bitte steigen Sie ein!	Merabaani wökröy w**o**che-söi!	مهربانی وکړی وخیزی !
Bitte steigen Sie aus!	Merabaani wökröy k**a**ta schöi!	مهربانی وکړی کښته شی !
Gehen wir!	Söi tsche su!	ځی چی ځو !
Folgen Sie mir, bitte!	Merabaani wökröy maa ta-k**ii**b kröi!	مهربانی وکړی ما تعقیب کړی !
Schnell!	Sör!	ژر !
Langsam!	Wroo!	ورو !
Bitte machen Sie Platz!	Merabaani wökröy l**aa**ra chl**aa**ßa kröi!	مهربانی وکړی لاره خلاصه کړی !
Bitte stehen Sie auf!	Merabaani wökröy odaree-g**öi**!	مهربانی وکړی ودرپږی !
Vergessen Sie ... nicht!	T**aa**ße ... eer nö kröi!	تاسی ... هېر نکړی !
Ruhe, bitte!	Merabaani wökröy r**ö**li schöi!	مهربانی وکړی لاره خلاصه کړی !
Sofort!	ßamdal**aa**ßa!	سمدلاسه !
Bitte befolgen Sie meine Anweisungen!	Merabaani wökröy smaa laar-chow**o**ne tak**ii**b kröi!	مهربانی وکړی زما لار ښونی تعقیب کړی !

VI-2: WORTLISTE „PERSONALIEN"

Adresse	aad**r**ass	آډرس
Ausweis	taskera	تذکره
Dokument	ßan**a**d	سند
Geburtsdatum	dö segedölo neeta	د زېږېدلو نېټه
Geburtsort	dö segedölo saai	د زېږېدلو ځای
Genehmigung	edschaasa-naama	اجازه نامه
Name *Nachname* *Vorname* *vollständiger Name*	nuum tachaloss assli nuum böschpör nuum	نوم تخلص اصلی نوم بشپړ نوم
Papiere	assn**aa**d	اسناد
Pass	paaßport	پاسپورټ
Personalien	pedschandöna/schorat	پېژندنه / شهرت
Staatsangehörigkeit	taabejat	تابعیت
Visum	wisa	ویزه
ungültig/abgelaufen <Pass o.ä.>	be etebaar / baatel	بی اعتبار/ باطل
wohnhaft *Wo sind Sie* <2. Person> ~?	meeschta Tscheerta meeschta jaaßt?	مېشته چېرته مېشته یاست ؟

KAPITEL VII: DIES UND DAS

VII-1: MENSCHEN UND BERUFE

Arbeiter	kaarg**a**r	کارګر
Ausländer	bahran**ai**	بحرنی
Bauer/Landwirt /Farmer	basg**a**r	بزګر
Beauftragter	mo-as**a**f	موظف
Begleiter	malg**ö**rai/mal	ملګری / مل
Berater	moschaaw**e**r	مشاور
Bote/Kurier	asst**aa**sai	استازی
Bürgermeister	schaarw**aa**l	ښاروال
Direktor	mod**ii**r	مدیر
Dolmetscher	tardschom**aa**n	ترجمان
Einwohner/Bewohner	ooßed**u**nkai	اوسیدونکی
Fahrer/Chauffeur	dreew**a**r/motarw**aa**n	ډریور/ موټروان
Flüchtling	mohaadsch**e**r	مهاجر
Frau <i.U. zum Mann>	ch**ö**sa	ښځه
Freund	malg**ö**rai	ملګری
Gast	melm**a**	میلمه
Greis / alter Mann	budaa / soor ßarai	بوډا / زوړ سړی
Handwerker	k**ö**ssöb-g**a**r	کسب ګر
Journalist	dschornaal**e**sst	ژورنالیست
Jugendlicher	swaan	ځوان
Junge	al**ö**k	هلک

Kind	maasch**u**m	ماشوم
Kollege	amk**aa**r	همکار
Lehrer	cho-**u**nkai	ښونکی
Leiter <Chef>	aam**e**r	آمر
Leute	ch**a**lök	خلک
Mädchen	ndschöl**ö**i	نجلۍ
Mann	naarin**a**	نارینه
Mechaniker	tachnik**a**r	تخنیکر
Mensch	enss**aa**n	انسان
Minister	was**ii**r	وزیر
Nachbar	gaawan**d**ai	ګاونډی
Person	kass	کس
Politiker	ßjaaß**a**t-mad**aa**r	سیاستمدار
Polizist	pol**i**ß	پولیس
Stellvertreter	maaw**e**n	معاون
Übersetzer	tardschom**aa**n	ترجمان
Verantwortlicher	mass-**uu**l	مسئول
Vermittler	mansg**a**röi	منځګړی
Vertreter	asst**aa**sai	استازی
Vorsitzender	aam**e**r	آمر

VII-2: FAMILIE

VII-2.1: VERWANDTSCHAFTSBEZEICHNUNGEN

Bruder	wroor	ورور
Ehefrau	merm**ö**n	میرمن
Ehemann	chaaw**a**nd	خاوند
Eltern	moor au plaar	مور او پلار
Geschwister	choor au wroor	خور او ورور
Großmutter	njaa/an**öi**	نیا / انی
Großvater	nik**ö**	نیکه
Mutter	moor	مور
Schwester	choor	خور
Sohn	sooj	زوی
Tochter	luur	لور
Vater	plaar	پلار
Verwandter	chpölw**aa**n	خپلوان

VII-2.2: FAMILIENSTAND

geschieden	tal**aa**k sch**a**wai / ♀tal**aa**ka sch**ö**we	طلاق شوی / طلاقه شوې
ledig	modschar**a**d	مجرد
verheiratet	motah**e**l	متاهل
verwaist/Waise	jat**ii**m	یتیم

VII.3: GRUPPEN

VII-3.1: ORGANISATIONSFORMEN

Delegation	aj**a**t	هیئت
Familie	kooran**öi**	کورنی
Gruppe	gruup	ګروپ
Organisation	taschkil**aa**t	تشکیلات
Partei <politisch>	gwand	ګوند
Volk	ch**a**lök	خلک
Volksgruppe/Ethnie	kaum	قوم

VII-3.2: INSTITUTIONEN

Außenministerium	dö bahran**ö**ju tsch**aa**ro we-saar**a**t	د بهرنیو چارو وزارت
Botschaft <dipl. Vertretung>	ßefaar**a**t	سفارت
EU (= Europäische Union)	Oropaa-**i** Etehaadj**a**	اروپائی اتحادیه
Gemeinde/Kommune	alaak**a** daar**i**	علاقه داری
Innenministerium	dö kooran**ö**ju tsch**aa**ro we-saar**a**t	د کورنیو چارو وزارت
Medien	dö dscham**i** tablir**aa**to was-saa-**e**l	د جمعی تبلیغاتو وسائل
Presse	matbu**aa**t	مطبوعات
Regierung	okum**a**t	حکومت
Rotes Kreuz	ßuur ßal**ii**b	سور صلیب
Vereinte Nationen (UNO)	Malg**ö**ri Melat**u**na	ملګري ملتونه

VII-4: ZEITANGABEN

VII-4.1: ALLGEMEINE ZEITAUSDRÜCKE

Abend	maach**aa**m/schpa	مابنام / شپه
Jahr	kaal	کال
Minute	dakik**a**	دقیقه
Mittag	rarm**a**/zaacht	غرمه / څابنت
Monat	mjaascht	میاشت
Morgen	ßab**aa**	سبا
Nachmittag	dö rarm**ee** na wr**u**ssta	د غرمی نه وروسته
Nacht	schpa	شپه
Stunde	ßaa-**a**t	ساعت
Tag	wras	ورځ
Vormittag	dö rarm**ee** na m**ö**chke	د غرمی نه مخکې
Woche	oon**öi**	اونی
Wochenende	dö aft**ee** aach**e**r / dschom**a**	د هفته آخر / جمعه
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WANN?“:		
heute	nön	نن
gestern	par**u**n	پرون
vorgestern	t**ee**ra wras	تېره ورځ
morgen	ßab**aa**	سبا
übermorgen	böl ßab**aa**	بل سبا
jetzt	ooß	اوس
nicht jetzt	ooß nö	اوس نه
sofort	ßamdal**aa**ßa	سمدلاسه

vorher	dö m**ö**cha	د مخه
bald	dschör	ژر
später	wr**u**ssta	وروسته
früher	pöchw**aa**	پخوا
pünktlich	pö t̲aak**ö**li wacht	په ټاکلی وخت
verspätet / zu spät	naa-w**a**chta	ناوخته
immer	töl	تل
oft	akss**a**ran/raal**e**ban	اکثراً / غالباً
manchmal	k**ö**la-k**ö**la	کله کله
niemals	eez-k**ö**la	هیڅکله
wieder / noch einmal	bjaa / jau söl bjaa	بیا / یو ځل بیا
in (vier) Tagen	tör (zal**oo**r) wr**a**so p**o**ree	تر څلور ورځو پوری
nächste (Woche)	raatl**u**nke (oon**öi**)	راتلونکی (اونی)
letztes (Jahr)	teer (kaal)	تېر (کال)
jeden (Monat)	**a**ra (mjaascht)	هره (میاشت)
seit (zwei Monaten)	lö (dwa mj**aa**schto) raa pö-d**ee** chwaa	له (دوه میاشتو) را په دی خوا
vor (drei Tagen)	(dree wr**a**se) m**ö**chke	(دری ورځی) مخکی
am (Wochenende)	dschom**a**	جمعه
von (Montag) bis (Freitag)	lö (doo-schanb**ee**) na tör (dschom**ee**) p**o**ree	له (دوشنبه) نه تر (جمعی) پوری
nach (dem Termin)	lö (wad**ee**) na wr**u**ssta	له (وعدی) نه وروسته
während (der Bespre-chung)	dö (chab**ö**ro) pö dscherj**aa**n ke	د (خبرو) په جریان کی
zuerst	lom̲r**ai**	لمړی

dann/danach	bjaa / wr**u**ssta lö har**ö**	بیا / وروسته له هغه
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE OFT?“:		
täglich / jeden (Tag)	**a**ra (wras)	هره (ورځ)
(einmal) pro Monat	dö (mj**aa**schte) jau waar	د (میاشتی) یو وار
ALS ANTWORT AUF DIE FRAGE „WIE LANGE?“:		
(drei Stunden) lang / für (die Dauer von drei Stunden)	dö (dree gen**t**o**o**) dö p**aa**ra	د (دری ګڼټو) د پاره
den ganzen (Tag)	**t**o**o**la (wras)	ټوله (ورځ)

VII-4.2: UHRZEIT

Wie spät ist es?	(ßaa-**a**t) zoo badsch**ee** di?	(ساعت) څو بجی دي ؟
Es ist jetzt ...	... badsch**ee** di.	... بجی دي .
... (drei) Uhr (nachmittags).	Dö rarm**ee** (dree) ...	د غرمی (دری) ...
... halb (drei Uhr).	(Dwa) (n**i**me) ...	(دوه) (نیمی) ...
... Viertel vor (drei Uhr).	P**aa**u kam (dree) ...	پاو کم (دری) ...
... Viertel nach (drei Uhr).	P**aa**u b**aa**nde (dree) ...	پاو باندی (دری) ...
... ungefähr (drei Uhr).	Takr**i**ban (dree) ...	تقریباً (دری) ...
Wann ist (das Meeting)?	(Me**t**i**n**g) pö zoo badsch**o** da?	(میټینګ) په څو بجو ده ؟
Um (halb zehn).	(N**ö**hö n**i**me) badsch**ee**.	(نهه نیمی) بجی .

VII-4.3: JAHRESZEITEN

Frühling	pssarl**ai**	پسرلی
Sommer	d**oo**bai/**oo**rai	دوبی / اوړی
Herbst	m**ö**nai	منی
Winter	dsch**ö**mai	ژمی

VII-4.4: WOCHENTAGE

Montag	d**oo**-schamb**ee**	دوشنبه
Dienstag	ß**ee**-schamb**ee**	سه شنبه
Mittwoch	tsch**aa**r-schamb**ee**	چهارشنبه
Donnerstag	pandsch-schamb**ee**	پنجشنبه
Freitag	dschom**a**	جمعه
Samstag	schamb**ee/**aft**a**	شنبه / هفته
Sonntag	jak-schamb**ee**	یکشنبه

VII-4.5: FESTE UND FEIERTAGE

Fastenmonat Ramadan	roodsch**a**	روژه
Fest des Fastenbrechens	dö roodsch**ee** acht**a**r	د روژی اختر
Feiertag	dö rochssat**öi** wras	د رخصتی ورځ
Ferien/Urlaub	rochssat**i**	رخصتی
Geburtstag	kal**ii**sa	کلیزه
Hochzeit	waad**ö**	واده
Neujahr	n**au**ai kaal / nau-r**oo**s	نوی کال / نوروز

Opferfest	l**oo**i acht**a**r	لوی اختر
Ostern	Paak achtar (´issawi achtar)	پاک اختر (عیسوی اختر)
Weihnachten	kressmess	کریسمس

VII-4.6: MONATSNAMEN

Januar	dschanwar**i**	جنوری
Februar	febrwar**i**	فبروری
März	maartsch	مارچ
April	apr**e**l	اپریل
Mai	mee	می
Juni	dschuun	جون
Juli	dschol**aai**	جولای
August	ag**e**sst	اگست
September	ßept**e**mbar	سپټمبر
Oktober	okt**o**bar	اکټوبر
November	now**e**mbar	نومبر
Dezember	dess**e**mbar	ډسمبر

VII-4.7: DATUM

Welches Datum haben wir heute?	Nön k**u**ma n**ee**ta da?	نن کومه نېټه ده ؟
Heute ist …	Nön dö … da.	نن د … ده .

VII-5: ZAHLEN UND ZAHLENANGABEN

Zahl	ad**a**d	عدد
Nummer	g**a**na/numr**a**	ګڼه / نمره
0 ۰	ßefr	صفر
1 ۱	jau	یو
2 ۲	dwa	دوه
3 ۳	dree	دری
4 ۴	zal**oo**r	څلور
5 ۵	pins**ö**	پنځه
6 ۶	schpag	شپږ
7 ۷	uw**ö**	اوه
8 ۸	at**ö**	اته
9 ۹	n**ö**ho/nah	نهه/نه
10 ۱۰	lass	لس
11 ۱۱	jaw**o**-lass	یولس
12 ۱۲	d**oo**-lass	دولس
13 ۱۳	dj**aa**r-lass	دیارلس
14 ۱۴	zw**aa**r-lass	څوارلس
15 ۱۵	pins**ö**-lass	پنځلس
16 ۱۶	schp**aa**-rass	شپاړس
17 ۱۷	uw**ö**-lass	اوولس
18 ۱۸	at**ö**-lass	اته لس
19 ۱۹	n**u**-lass/n**u**-nass	نولس
20 ۲۰	schöl	شل

يو ويښت	jau-w**i**scht	*21* ۲۱
ديرش	deersch	***30*** ۳۰
څلويښت	zalw**e**cht	***40*** ۴۰
پنځوس	pins**o**ß	***50*** ۵۰
شپيته	schpeet**ö**	***60*** ۶۰
اویاه	awj**aa**	***70*** ۷۰
اتيا	atj**aa**	***80*** ۸۰
نوي	nöw**i**	***90*** ۹۰
سل	ßöl	***100*** ۱۰۰
يو سلو دری اویاه	jau ß**ö**lo dree awj**aa**	*173* ۱۷۳
دوه سوه	dw**a**-ßawa	***200*** ۲۰۰
دری سوه	dr**ee**-ßawa	***300*** ۳۰۰
زر	sör	***1000*** ۱۰۰۰
نونس سوه دو نوی	n**u**-nass ß**a**wa du nöw**i**	*1992* ۱۹۹۲
دوه زره	dw**a**-sara	***2000*** ۲۰۰۰
دری زره	dr**ee**-sara	***3000*** ۳۰۰۰
لس زره	l**a**ss-sara	***10 000*** ۱۰۰۰۰
اتلس زره	at**ö**lass-sara	*18 000* ۱۸۰۰۰
پنځوس زره	pins**o**ß-sara	*50 000* ۵۰۰۰۰
سل زره	ß**ö**l-sara	***100 000*** ۱۰۰۰۰۰
دوه سوه زره	dwa-ßawa-s**a**ra	*200 000* ۲۰۰۰۰۰
میلیون	melj**oo**n	***1 000 000 (= 1 Million)*** ۱۰۰۰۰۰۰
میلیارد	melj**aa**rd	*1 000 000 000 (= 1 Milliarde)* ۱۰۰۰۰۰۰۰

½ (= ein halb)	jau pör dwa / nimaa-**i**	یو پر دوه / نیماهی
1/3 (= ein Drittel)	jau pör dree / ßolss	یو پر دری / ثلث
¼ (= ein Viertel)	jau pör zal**oo**r / r**o**b	یک پر څلور / ربع
einmal	jau waar	یو وار
zweimal	dwa w**aa**re	دوه واری
dreimal	dree w**aa**re	دری واری
zum (siebten) Mal	dö (uw**o**m) söl dö p**aa**ra	د (اوم) څل دپاره
das letzte Mal	wrusst**ai** waar	وروستی وار

VII-6: FARBEN

blau	sch**ii**n-aaßmaan**i**	شین اسمانی
braun	nasswaar**i**	نصواری
bunt	rangaar**a**ng	رنګارنګ
gelb	seer	زیر
grün	sch**ii**n	شین
rot	ßur	سور
schwarz	tor	تور
weiß	ßp**ii**n	سپین

VII-7: GEGENSATZPAARE

(angeordnet – wo möglich – nach: positiv ≠ negativ)

billig/preiswert ≠ *teuer*	ars**aa**n/monaaß**e**b ≠ graan	ارزان / مناسب ≠ ګران
erlaubt ≠ *verboten*	edschaas**a** schta ≠ edschaas**a** n**ö**schta	اجازه شته ≠ اجازه نشته
gefährlich ≠ *ungefährlich*	chatar-n**aa**k ≠ be chat**a**r	خطرناک ≠ بی خطر
geöffnet ≠ *geschlossen*	chlaaß ≠ tar**a**lai	خلاص ≠ ترلی
groß ≠ *klein*	looi ≠ kutschin**ai**	لوی ≠ کوچنی
gut ≠ *schlecht*	chö ≠ bad	ښه ≠ بد
jung ≠ *alt* <Menschen>	swaan ≠ soor	ځوان ≠ زوړ
lang ≠ *kurz*	uugd ≠ land	اوږد ≠ لنډ
leicht ≠ *schwer*	ßpök ≠ drund	سپک ≠ دروند
möglich ≠ *unmöglich*	ked**ai** schi ≠ ked**ai** nö schi	کېدای شی ≠ کېدای نه شی
neu ≠ *alt* <Dinge>	nau**ai** ≠ soor	نوی ≠ زوړ
richtig ≠ *falsch*	ßam ≠ ral**a**t	سم ≠ غلط

sauber ≠ *schmutzig*	paak ≠ n**aa**-paak	پاک ≠ نا پاک
sicher ≠ *unsicher*	daad**a** ≠ daad**a** nö	ډاډه ≠ ډاډه نه
stark ≠ *schwach*	röcht**ö**lai ≠ kam s**oo**rai	غښتلی ≠ کم زوری
viel ≠ *wenig*	deer ≠ lög	ډیر ≠ لږ
voll ≠ *leer*	dak ≠ chaal**i**	ډک ≠ خالی
warm ≠ *kalt*	tod ≠ ßoor	تود ≠ سوړ
wichtig ≠ *unwichtig*	moh**e**m ≠ moh**e**m nö	مهم ≠ مهم نه